

WESPAZJAN HIERONIM KOCHOWSKI

Psalm XI

WESPAZJAN KOCHOWSKI

PSALMODIA POLSKA

Psalm XI

Dixit injustus ut delinquat in semet ipso¹.

Psalm 35²

NA MIĘSZANIA I ROZRYWANIA SEJMÓW

Rzekł niesprawiedliwy sam w sobie, aby grzeszył: a zmrużywszy oczy, nie chciał się oglądać na bojaźń Bożą.

Nie chciał zrozumieć przewrotności umysłu swego, ani uważał³, że w zgubie ojczyzny i samemu zginąć przyjdzie.

---

¹*Dixit injustus ut delinquat in semet ipso* (łac.) — Nieprawość mówi do bezbożnika w głębi jego serca; *Psalm 36* (35). [przypis edytorski]

²*Psalm 35* — w dzisiejszej numeracji np. wg. *Biblii Tysiąclecia: Psalm 36*. [przypis edytorski]

³*uważać* (daw.) — tu: zwracać uwagę. [przypis edytorski]

I tak zdradliwie mówił przeciwko matce własnej; a gorszy pasierba⁴, piersi te lżył, które go karmiły.

Głowa jego nie myślała⁵ o dobro pospolittem⁶, ale żeby się dobrze mieć, by⁷ i złe czyniąc; a nienasycona podwyższenia chciwość⁸ nie chciała się obejrzyć na prawo przystojności⁹.

Ojczyzna w uściech¹⁰ i obrona jej, a w sercu kończyste żądło jak węda u hipokryty.

---

⁴*gorszy pasierba* (daw.) — gorszy od pasierba. [przypis edytorski]

⁵*myślała* (daw. forma) — dziś: myślała. [przypis edytorski]

⁶*o dobro pospolitem* (daw. forma) — dziś Msc.lp: o dobru pospolitym (tj. powszechnym, społecznym). [przypis edytorski]

⁷*by* (daw.) — tu: choćby, chociażby. [przypis edytorski]

⁸*podwyższenia chciwość* (daw.) — usilna chęć wywyższenia się; pożądanie uzyskania wyższej pozycji (w hierarchii urzędów, hierarchii społecznej itp.). [przypis edytorski]

⁹*przystojność* (daw.) — to, co przystoi (robić, mówić itp.); odpowiednie zachowanie, właściwe postępowanie. [przypis edytorski]

¹⁰*w uściech* (daw. forma) — w ustach (tj. tu: w słowach, w deklaracjach słownych). [przypis edytorski]

Stąd uczynił się rzecznikiem w skomo¹¹ na obronę dobra pospolitego, a pod pokrywką publiki, tai zawziętość¹² sejmu rozerwania.

Mówiąc skrycie sam w sobie: Cóż mi za to pieczołowanie¹³ o ojczyźnie? kiedy inszą¹⁴ drogą pomogę sobie do dobrego mienia.

Droga cnoty przykra, nagroda zasług niepewna, wdzięczność za odwagi omyła; a gdy występków nie karzą, grzeszyłby, kto by dobrze czynił.

I tak udaje się przeciwną od gościńca ścieżką; a między sobie podobnymi rozsiewa ducha przeciwieństwa.

Ród jaszczurczy i właściwe Judasza pokolenie; bo i ten Pana w rękę całując, dla błahaego kwestu¹⁵, ojczyznę własną sprzedaje.

---

¹¹w *skomo* — prawdopodobnie powinno być: *wrzkomo*, tj. *rzekomo*, niby to; możliwe jednak, że jest to jakaś forma przysłówkowa utworzona od czas. *skomać*: ostrzyć zęby na co, mieć apetyt, względnie od *skoma* (także *szkoma*, *oskoma*): apetyt, ślinka na co. [przypis edytorski]

¹²*zawziętość* — tu: zawzięta chęć a. postanowienie; *zawziętość sejmu rozerwania*: silne, nieprzewyciężone postanowienie, aby doprowadzić do zerwania sejmu. [przypis edytorski]

¹³*pieczołowanie* (daw.) — staranność, dbałość. [przypis edytorski]

¹⁴*inszy* (daw.) — inny. [przypis edytorski]

¹⁵*kwest* (daw.) — tu: zysk, dar, datek. [przypis edytorski]

Psia natura, która węchem pożywienia śle-
dzi; a znalazłszy, na plugawem ścierwie opada.

Widzisz to, Boże, czuły wolności naszej stró-
żu, i grozisz pomstą zdrajcy; któryś tego balsa-
mu wolności przez „nie pozwalam”, w truciznę
obracać nie kazał.

Ale jako bezoar¹⁶ w zakrytem naczyniu za-
chować był powinien: on go teraz, datkiem prze-
kupiony, na niezdrowie pospolite używa.

Idzie jednak za zdrajcą, choć leniwa Ne-
mezis¹⁷, a wyzionąwszy niecnotliwy wziętek¹⁸,
samego czeka judaszowskie myto¹⁹.

Upadną, upadną ci, którzy ojczyźnie źle słu-
żą; a plemię cnotliwego na to miejsce dziedzic-
zyć będzie.

---

¹⁶*bezoar* — rzekomy kamień jelitowy; nagromadzenie niestrawionych sub-
stancji w żołądku zwierząt; w średniowieczu bezoary uważane były za talizmany,
przypisywano im właściwości magiczne (źródła niezwykłej mocy) i lecznicze (uży-
wane były jako odtrutki). [przypis edytorski]

¹⁷*Nemesis* (mit. gr.) — bogini zemsty, sprawiedliwości i przeznaczenia; uoso-
bienie gniewu bogów, ale stojąca ponad i poza władzą bogów olimpijskich; córka
Nocy (gr. Nyks), strażniczka sprawiedliwości świata, wykonawczyni nieuniknio-
nych praw. [przypis edytorski]

¹⁸*wziętek* — tu: dar, łapówka. [przypis edytorski]

¹⁹*myto* — cło; tu: grzywna, karna opłata. [przypis edytorski]

Wyżeną²⁰ przekupionego ojca Cherheles potomków z domu, a ze złego zbioru drobna dzia-
twa nie ucieszy się.

Jeno²¹ szpetna sława aż do obmierzenia zo-
stanie i będzie pamiątka jego w pośmiewisku
tak, jako onego, który w Efezie bóżnicę Diany
zapalił²².

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi święte-
mu etc²³.

---

²⁰*wyżeną* (daw. forma) — wygonią. [przypis edytorski]

²¹*jeno* (daw.) — tylko. [przypis edytorski]

²²*który w Efezie bóżnicę Diany zapalił* — Herostrates. [przypis edytorski]

²³*etc.* (łac.) — skrót od *et caetera*: i tak dalej, i tym podobnie. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony:
<http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/psalmodia-polska-psalm-xi/>

Tekst opracowany na podstawie: Wespazjan Hieronim Kochowski, Trybut należyty wdzięczności wszystkiego dobrego dawcy Panu i Bogu, albo Psalmodya polska za dobrodziejstwa Boskie dziękująca, przez jedną najlichszą kreaturę roku pańs. 1693 napisana, a do druku podana roku pańs. 1695; wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego, nakł. Wydawnictwa Biblioteki Polskiej, Kraków 1859.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Wojciech Kotwica.

Okładka na podstawie: A Dark Path, Bob Dilworth@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska,

WESPAZJAN HIERONIM KOCHOWSKI *Psalm XI*

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.